

កម្មវិធីប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ (GSP)

ដោយមានការគាំទ្រដ៏ពេញទំហឹងពីសំណាក់គណបក្សទាំងពីរ សភាបានបង្កើតប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ (GSP) របស់សហរដ្ឋអាមេរិក នៅឆ្នាំ ១៩៧៤ ដើម្បីពង្រីកនូវជំរើស របស់ឧស្សាហកម្ម និង ប្រជាជន អាមេរិក ព្រមទាំងបង្កើតនូវឱកាសសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។ កម្មវិធី GSP ផ្តល់នូវការ អនុគ្រោះពន្ធគុយលើផលិតផលចំនួន ៣.៤០០ ប្រភេទមកពីប្រទេស និង ដែនដីកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលត្រូវ បានជ្រើសរើស (BDCs) ចំនួន ១៣៤ ។ ការនាំចូលពីប្រទេស និង ដែនដីកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅឆ្នាំ ២០០៥ មានចំនួនសរុប ២៦,៧ ពាន់លានដុល្លារ កើន ឡើង ១៨% បើធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០០៤ ។ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ GSP ពីខែមករា ដល់ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៦ បានកើនឡើងប្រហែលជា ២៥% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងរយៈ ពេលដូចគ្នាក្នុង ឆ្នាំ២០០៦ ។

ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ មានទំនិញចំនួន ១,៤០០ ប្រភេទបន្ថែមទៀតមកពីប្រទេសក្រីក្របំផុត ត្រូវបាន ទទួលបានការអនុគ្រោះពន្ធ ។ សព្វថ្ងៃនេះ មានប្រទេសក្រីក្របំផុតចំនួន ៤២ ទទួលបានសិទ្ធិក្នុងប្រព័ន្ធអនុគ្រោះ GSP ។

បញ្ជីរួមនៃផលិតផលក្នុងប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ (GSP) មានរួមបញ្ចូលផលិតផលឧស្សាហកម្មដែល អាចជាប់ពន្ធ ផលិតផលពាក់កណ្តាលឧស្សាហកម្ម និង ផលិតផលកសិកម្ម នេសាទ រួមទាំងផលិតផល ឧស្សាហកម្មធុនស្រាលមួយចំនួនផងដែរ ។ ទំនិញនាំចូលច្រើនជាងគេនៅក្នុងទីផ្សារអាមេរិកក្រោមប្រព័ន្ធ GSP ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ មាន ប្រេង គ្រឿងមាសប្រាក់ បន្ទះអេឡិចត្រូនិកផងដែរ ផលិតផលធ្វើអំពីអាឡុយ- មីញ៉ូម និង មេតាលុល ។ ផលិតផលដែលត្រូវបានហាមឃាត់ដោយច្បាប់ (19US 2463) មិនអោយទទួល បានការអនុគ្រោះពីប្រព័ន្ធ GSP មានផលិតផលតំបាញមិនមែនសូត្រ នាឡិកា ផលិតផលស្បែកជើង កាបូបយួរ វ៉ាលី កាបូបតូចៗ ស្រោមដៃសំរាប់ពាក់ធ្វើការ និង ផលិតផលធ្វើអំពីស្បែកដ៏ទៃទៀត ។

ទំនិញនាំចូលដែលទទួលបានការអនុគ្រោះដោយប្រព័ន្ធ GSP ត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនដូចខាង ក្រោម:

- ជាផលិតផលដែលអាចទទួលបានការអនុគ្រោះពីប្រព័ន្ធ GSP (តាមប្រភេទ A, A+ រឺ A* នៅក្នុងប្រព័ន្ធ សុខដុមនីយកម្មនៃអត្រាពន្ធគុយរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក) ។
- ត្រូវបាននាំចូលសហរដ្ឋអាមេរិកដោយផ្ទាល់ពីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ (BDC) រឺ ពិសមាគមដែលបានទទួល បានការអនុគ្រោះពីប្រព័ន្ធ GSP រឺ ឆ្លងកាត់ប្រទេសផ្សេងទៀតនៅក្នុងកុងតឺន័រដែលផ្ទុកបិទជិតត្រឹមត្រូវ ។

- ប្រទេសនោះត្រូវតែជាប្រទេសដែលមានសិទ្ធិទទួលបានការអនុគ្រោះពីប្រព័ន្ធ GSP សំរាប់ផលិតផលនោះ ។

- ជាផលិតផលដែលបានដាំ ផលិត រឺ កែច្នៃ នៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

- តំលៃរួមនៃសំភារៈវត្ថុធាតុដើមដែលផលិតនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ បូកនិងតំលៃផ្ទាល់នៃការផលិតត្រូវតែស្មើនឹងយ៉ាងហោចណាស់ ៣៥% នៃតំលៃវាយតំលៃរបស់ផលិតផល ពេលដែលផលិតផលនោះត្រូវបានលក់សំរាប់ធ្វើការនាំចេញទៅកាន់សហរដ្ឋអាមេរិក ។ សំភារៈនាំចូលអាចត្រូវបានរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងតំលៃបន្ថែម ៣៥% ក្នុងករណីសំភារៈទាំងនោះត្រូវបានធ្វើការ "កែប្រែមួយផ្នែកធំ" អោយទៅជាសំភារៈថ្មី និងជាធាតុ បន្សុំខុសពីមុន ហើយបន្ទាប់មក យកទៅប្រើប្រាស់ដើម្បីផលិត រឺ កែច្នៃអោយទៅជាសំភារៈសមស្របសំរាប់នាំចេញ ។

"កែប្រែមួយផ្នែកធំ" មានន័យថា ភ្នាក់ងារគយសហរដ្ឋអាមេរិក អាចវាយតំលៃធាតុផ្សំថាជាសមាសធាតុផ្សេង ។

- អ្នកនាំចេញ រឺ នាំចូល ត្រូវស្នើសុំការអនុគ្រោះពន្ធក្រោមប្រព័ន្ធ GSP ដោយដាក់អក្សរ A នៅពីមុខលេខ HTSUS ដែលសំគាល់ផលិតផលនាំចូលនៅក្នុងទំរង់ ៧៥០១ ។

ប្រព័ន្ធ GSP របស់អាមេរិកមានបញ្ញត្តិពិសេសសំរាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដែលជាសមាជិកនៃសមាគមក្នុងតំបន់ ដូចជា សមាគមអាស៊ាន ។ សមាគមត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រទេសតែមួយសំរាប់គោលបំណងអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីប្រភពដើមរបស់ GSP ។ ផលិតផលដែលផលិតក្នុងប្រទេសពីរ រឺ ច្រើន ជាសមាជិករបស់សមាគមមួយនឹងទទួលបានការអនុគ្រោះពន្ធ ប្រសិនបើប្រទេសទាំងនោះបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃច្បាប់ស្តីពីប្រភពដើម ។

ប្រទេស ១៨ ដែលបានទទួលផលចំណេញពីប្រព័ន្ធ GSP ក៏អាចនាំចេញផលិតផលសិប្បកម្មរួចពន្ធក្រោមប្រព័ន្ធ GSP ផងដែរ ពីព្រោះប្រទេសទាំងនោះមានកិច្ចព្រមព្រៀងផ្នែកសិប្បកម្មជាមួយសហរដ្ឋអាមេរិក ។ ផលិតផលដែលបានទទួលការអនុគ្រោះពន្ធតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមមានកំរាលព្រំធ្វើដោយដៃផលិតផលសំរាប់ព្យួរជញ្ជាំង និងស្រោមខ្នើយ ។

ការប្រកួតប្រជែងមានព្រំដែន (CNLs) បានធ្វើអោយមានពាណិជ្ជកម្មដុល្លារប្រចាំឆ្នាំ និង ភាគហ៊ុនទីផ្សារ គ្របដណ្តប់លើផលចំណេញ GSP សំរាប់ផលិតផលនីមួយៗ និង ដល់ប្រទេសដែលមានសិទ្ធិទទួលបានការអនុគ្រោះពន្ធ ។ យោងទៅតាមច្បាប់ ការអនុគ្រោះ GSP សំរាប់ផលិតផលដែលហួសកាលកំណត់នៃការ

ប្រកួតប្រជែងមានព្រំដែន (CNL) នឹងបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ១ ខែកក្កដា ឆ្នាំក្រោយ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ការស្នើសុំ (ដើម្បី
អោយផលិតផលដែលហួសកំណត់ CNL របស់ប្រទេសមួយអាចរក្សាបានសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការ
អនុគ្រោះពីប្រព័ន្ធ GSP) មិនទទួលយក CNL ត្រូវបានទទួល និង ពិនិត្យឡើងវិញជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។